

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET I OSLO

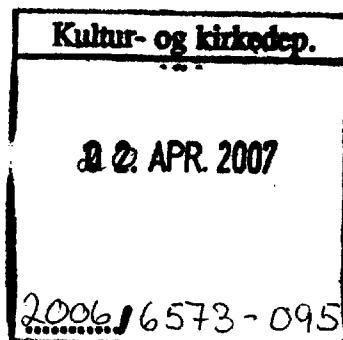
Kultur- og kirkedepartementet

0030 Oslo

Dato: 12. april 2007

Deres ref.: 2006/6573 KU/KU2 NBA:amb, 05.01.2007

Vår ref.: EH *sak 04/1683*

Bibliotekdirektøren

Postboks 1085 Blindern

N-0317 Oslo

Moltke Moes vei 39

Telefon: +47 22 84 40 03

Telefaks: +47 22 84 41 50

E-post: postmottak@ub.uio.no

Nettadresse: <http://www.ub.uio.no>

Bibliotekreform 2014 - høringsuttalelse

Universitetsbiblioteket i Oslo viser til høringsbrev fra Kultur- og kirkedepartementet om "Bibliotekreform 2014".

Generelt

I Bibliotekutredningens mandat legges det vekt på at utredningen skal handle om en samlet biblioteksektor. Hovedinntrykket er imidlertid at forslag og tiltak dekker folkebiblioteksektoren i et noe større omfang enn fagbiblioteksektoren. For Universitetsbiblioteket i Oslo er mange av tiltakene som beskrives allerede dagens virkelighet og saker vi er godt i gang med, blant annet etablering av læringssentre, bedre integrering i egen institusjon – både i organisasjonen og i undervisningen, og i arbeidet med et åpent institusjonsarkiv.

UBO ønsker at resultatene av offentlig finansiert forskning skal være fritt tilgjengelige og etterlyser nasjonale incentiver og beslutninger for publisering i open access tidsskrifter og egenarkivering i åpne institusjonelle arkiv. Bibliotekene må promotere og legge til rette for egenarkivering og publisering i open access tidsskrifter. UBO vil betone betydningen av NORA-prosjektet, som har fremmet en samordnet og kraftig utvikling av slike arkiv. NORA-prosjektet har utviklet et viktig kompetansemiljø for åpne publiseringsarkiv og Open Access. Utviklingen innen e-publisering går raskt og det viktig at den nasjonale satsningen på NORA beholdes.

UBO mener at de offentlige midlene som brukes til digitaliseringsprosjekter bør prioritere norske publikasjoner, og at materiale som er digitalisert for offentlige midler må gjøres åpent tilgjengelige for alle.

UBO samarbeider med andre forsknings-, fag- og folkebibliotek nasjonalt og internasjonalt, og stiller samlingene til rådighet så langt det er mulig.

De fleste vitenskapelige informasjonsressurser er i dag lisensbelagte. Det er dessverre lite realistisk å tro at kostnadene til nasjonale lisenser som sikrer tilgang for alle vil bli dekket. Norske informasjonsressurser bør prioriteres.

Kraftig prisstigning og innføringen av merverdiavgift på elektroniske informasjonsressurser i 2001 gjør det vanskelig for bibliotekene å opprettholde et tilfredsstillende omfang på sine abonnementer. I tillegg legger Forskriftene til Lov om opphavsrett til åndsverk strenge føringer på kopiering og ressursdeling.

Til Målområde 1 - Innhold og tjenester i Norgesbiblioteket

1.1 Tilby digitalt innhold og nettbaserte tjenester

Tiltak: Etablere en abm-portal som felles inngang til nettbaserte kultur- og kunnskapsressurser

Innholdet i en nasjonal abm-portal er ikke beskrevet, og det vektlegges at lokalt produsert informasjon må gjøres tilgjengelig i en slik portal. Det må arbeides for å få offentlige midler til et slikt portalsamarbeid.

Tiltak: Iverksette programmet Norsk digitalt bibliotek

UBO støtter tiltaket. Det må imidlertid tas høyde for at bestillinger via portalen må kanaliseres til nærmeste bibliotek gjennom styring av låneveier.

Universitetsbiblioteket i Oslo skal primært støtte forskning og undervisning ved Universitetet i Oslo, og må prioritere våre primærbrukere. Tjenestene til allmenheten må tilpasses dette.

Tiltak: Gi tilgang til sentrale kunnskapskilder gjennom lisenser og andre vederlagsordninger

UBO støtter operasjonelt mål. Tiltaket må finansieres over Statsbudsjettet. UBO støtter en prioritering av norsk materiale. Digitalisert materiale produsert for offentlige midler må være tilgjengelig for alle, og må derfor publiseres i åpne arkiver (Open archives).

Kostnadsanslag

Kostnadsanslaget for arbeidene knyttet til dette tiltaket slik rapportens avsnitt 7 viser, synes å være for lavt.

1.2 Digitalisere viktige innholdsressurser

Tiltak: Etablere et program for digitalisering av materiale i bibliotek, arkiv og museer

Universitetsbiblioteket i Oslo mener at digitalisering av norsk materiale må prioriteres, og at digitalisert, norsk materiale som bekostes av offentlige midler, skal gjøres allment tilgjengelig.

Se for øvrig kommentarer under Generelt.

1.3 Utvikle nye digitale tjenester

Utvikling av digitale samlinger og tjenester er sentrale og prioriterte satsingsområder for Universitetsbiblioteket i Oslo. Vi samarbeider med universitetsbibliotekene i Trondheim, Bergen og Tromsø for felles IKT-løsninger.

1.4 Videreutvikle bibliotek som læringsarena og læringsressurs

Tiltak: Etablere et fast samarbeid mellom bibliotekmyndighetene og utdanningsmyndighetene på nasjonalt nivå

UBO støtter tiltaket.

Tiltak: Utvikle verktøy og metoder for opplæring i informasjonskompetanse

UBO mener at opplæring av studentene i informasjonskompetanse skal være et prioritert område for utdanningsinstitusjonene. UBO arbeider for at bibliotekets undervisning skal være en integrert del av fagundervisningen ved universitetet, og biblioteket er representert i komiteer og utvalg som behandler ulike sider av undervisningen. Bibliotekets undervisning er knyttet til fagene det undervises i ved Universitetet i Oslo. Utvikling av felles verktøy og metoder for bibliotekets opplæring i generelle og tverrfaglige områder vil være særlig interessant.

Tiltak: Utvikle tilgang til vitenskapelig informasjon produsert ved universitet og høyskoler gjennom åpne digitale løsninger

ABMU finansierer i dag et 3-årig utviklingsprosjekt; NORA. UBO legger vekt på at dette arbeidet må få en permanent finansiering.

Til Målområde 2 – Norgesbiblioteket – struktur og organisering

2.2 Videreutvikle det fysiske biblioteket

UBO støtter tiltakene.

Gode og velutrustede arbeidsplasser i bibliotek og læringsentre er helt sentrale for å kunne tilby studenter og andre brukere av biblioteket et godt og inspirerende lærings- og arbeidsmiljø. Bibliotekene er sentrale i faglig og allmen informasjons- og kunnskapsformidling, og må gi brukerne tilgang til utstyr og søkeverktøy som følger den teknologiske utviklingen

Et godt og effektivt biblioteksamarbeid er avhengig av at den teknologiske standarden fungerer optimalt.

2.3 Utvikle et brukerorientert og samarbeidende Norgesbibliotek

Tiltak: Etablere en transportordning for distribusjon av materiale mellom bibliotek i Norge

UBO støtter tiltaket.

Tiltak: Endre dagens biblioteklovgivning for å sikre samarbeidet i et nasjonalt biblioteknettverk

Bibliotekene har lange tradisjoner for å dele informasjon. UBO kan ikke se at det er behov for en ny lov for å sikre samarbeidet bibliotekene imellom. UH-bibliotekene er en del av moderinstitusjonene og omfattes av universitets- og høyskoleloven. Eventuell bedring av samarbeidet må kunne løses uten en felles biblioteklov. UBO betjener eksterne brukere allerede, både ved direkte betjening og ved fjermlån.

Tiltak: Styrke krav til skolebibliotek tjenester i forskriften til opplæringsloven

UBO er positiv til styrking av skolebibliotekene. Det er svært viktig at elevene som kommer som studenter til UiO er informasjonskompetente når de starter sine studier.

2.4 Utvikle redskaper og metoder for evaluering og kvalitetsheving av virksomheten i bibliotekene

UBO er opptatt av at våre tjenester skal være av høy kvalitet, og planlegger en evaluering basert på UHRBs indikatorer. UBO ser positivt på at biblioteksektoren arbeider for å utvikle gode statistikker og analyseverktøy. Statistikker og analyseverktøy må bedres slik at de i større grad kan nyttegjøres i bibliotekene og overfor moderinstitusjonene.

Til Målområde 3 – Kompetanse og forskning

3.1 Fornye den samlede kompetansen i biblioteksektoren

Tiltak: Etablere et kompetanseutviklingsprogram for å styrke Norgesbiblioteket og de konsoliderte bibliotekene

UBO savner at kompetanseutviklingstiltakene i tidligere Riksbibliotekstjenestens regi ikke er videreført i samme omfang, og er glad for at ABM-utvikling signaliserer at de vil vektlegge dette i større grad enn før.

3.2 Støtte faglig utvikling og kunnskapsdeling på tvers av og innenfor de ulike områdene, og som ABM-samarbeid

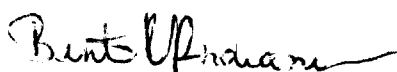
Tiltak: Styrke og videreutvikle et kompetansemiljø for opphavsrett og personverk ved Nasjonalbiblioteket

UBO støtter tiltaket. Dette er et utfordrende område, og UBO ser nødvendigheten av at kompetanse på dette området samles på ett sted.

Tiltak: Etablere et forskningsprogram der abm-området inngår.

UBO ser gjerne at det bygges opp sterke, faglige miljøer knyttet til biblioteksutdanning på de ulike stedene. Bibliotekforskning bør integreres i øvrig forskning, og UBO mener derfor at dr. gradsprogrammene bør knyttes opp mot større forskningsmiljøer.

Med hilsen

Bente R. Andreassen
bibliotekdirektør